

KERKSCHURING Al twintig jaar gedonder in de familie, omdat de kerk in Katwijk scheurde

'Pssst, hij is er een van de herstelden!'

In Katwijk viel de hervormde kerk - en daarmee families en vriendengroepen - twintig jaar geleden uiteen. Het ressentiment is nog niet weg. „Dit is een diepe wond”, zegt Dirk Remmelzwaal, al een leven lang bij de kerk betrokken.

Geerlof de Mooij
 g.de.mooij@mediahuis.nl

Op een winderige parkeerplaats in Katwijk klinkt het ruisen van de duinen. Her en der lopen plukjes mensen, weggedoken in hun jas. Het is maart 2004. Een man in zwart pak blijft staan bij de ingang van de Ichthuskerk en denkt: „Als het vanavond maar goed gaat.”

De man is voorzitter van de hervormde kerk in Katwijk, waar het al maanden onrustig is. Delen van de kerk dreigen zich af te scheuren, er staat veel op het spel.

Het is de avond dat de leden van de hervormde kerkenraad een besluit nemen over een fusie met twee andere kerken. Een onderwerp dat gevoelig ligt in Katwijk. Al maanden gaat het bijna nergens anders over. Sommige leden zijn zo fel tegen de fusie dat ze dreigen met een vertrek.

En dus loopt de man op een kille voorjaarsavond de Ichthuskerk binnen. Om te lijmen wat er te lijmen valt. Hij verwelkomt de dominees, ouderlingen en diakenen en spreekt de hoop uit dat ze er samen uit komen. Want een volkskerk, zegt hij, hóórt niet te scheuren.

Als voorzitter is het zijn taak om de discussie in goede banen te leiden. Een rol die hem zwaar valt. Hij is bereid om naar iedereen te luisteren. Maar hij verbaast zich over de felheid waarmee collega's zich uitspreken. Het lijkt wel alsof ze enkel uit zijn op een conflict.

Bij de vergadering die avond zullen de emoties ook weer hoog oplopen. Alleen al bij de gedachte lopen de rillingen over zijn rug.

Volkskerk

Iedere zondagochtend rond negen uur vullen de straten van Katwijk zich met kerkgangers. Oudere stellen, jonge gezinnen en koppels zijn op weg naar de kerk, in hun zondagse kleren, mannen in het donker, vrouwen met hoedjes op. Een idyllisch beeld dat de indruk wekt dat het er in Katwijk al eeuwen zo aan toe gaat.

Alleen: de stoet is versplinterd. Nog maar een generatie geleden trokken de hervormden van Katwijk samen op naar de kerk. Maar sinds twintig jaar lijkt het dorp meer te bestaan uit een grote verzameling families die zich in apar-

Het is maart 2004. Een man in zwart pak blijft staan bij de ingang van de Ichthuskerk en denkt: „Als het vanavond maar goed gaat.”
 ILLUSTRATIE ERIC COOLEN

te kerken begeven.

De afgelopen weken verdiepte het Leidsch Dagblad zich in de grootste kerkscheuring in Katwijk in honderden jaren. Het meest geruchtmakende wapenfeit in deze ruzie, de toetreding van de hervormden tot de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), en het gevecht daarover in de eigen kerk, blijkt

een splijtzwam in het dorp die tot vandaag doorwerkt.

Deze krant heeft met verschillende leden van de kerk gesproken. Veel kerkgangers zijn het contact met familieleden en vrienden verloren door de ruzie die in 2004 begon. Met name de hersteld hervormden, die 'nee' zeiden tegen toetreding tot de PKN, voelen zich

gedemoniseerd. Het was nooit hun bedoeling, bezweren ze, om te scheuren.

Weinigen die over de gevoelige problematiek praten, willen met naam en toenaam in de krant. Drie van hen doen dat wel. Barend Weegink, de toenmalige voorzitter van de hervormde kerkenraad. Albert Vlietstra, die leiding gaf aan

„
 Ik wist dat het me vrienden zou kosten

Dirk Remmelzwaal

het verzet tegen de fusie. En Dirk Remmelzwaal, al een leven lang betrokken bij de kerk in Katwijk.

Ieder van hen had een eigen, belangrijke rol in de hervormde ruzie. Dat werd ze niet in dank afgenomen. Ze zagen vrienden en collega's niet meer langskomen, werden nagekeken op straat, en kregen het ene na het andere boze telefoontje. Toch benadrukken ze naar eer en geweten te hebben gehandeld. 'De Heere' heeft hen de weg gewezen.

Het is belangrijk dat de volgende generatie weet wat er is gebeurd, vinden de heren. Daarom doen ze hun verhaal. „Dit zijn wezenlijke dingen die onze kerk raakten”, zegt Dirk Remmelzwaal. „En het is belangrijk dat we daarvan leren.”

Fundamenteel

Terug naar die bewuste avond in 2004. Mannen in zwarte pakken, dertig in aantal, nemen plaats in een zaaltje in de Ichthuskerk. De grote vraag: is er een manier om al pratend een einde te maken aan de ruzie over de PKN?

De kerkenraad heeft de hele avond ingeruimd voor de bijeenkomst waar de fusie wordt besproken. De sfeer is gespannen. De kerkleiders die op deze bijeenkomst zijn afgekomen - van verschillende wijken en stromingen, vaak bijzonder overtuigd van het eigen gelijk - verschillen sterk van mening.

De gemoederen zijn verhit. „Het leek wel”, zegt een betrokkene, „alsof mensen het niet eens wilden worden.”

De dertig kerkenraadsleden vergaderen tot na middernacht. „Dit was de avond waar het op aankwam”, zegt een oud-diaken. „Zouden de bezwaarden de boel laten klappen, of was er nog gesprek mogelijk?”

➔ **Lees verder op de volgende pagina**